SPOR BİLİMLERİ
III. ULUSAL KONGRESİ
BİLDİRİ ÖZETLERİ

20 - 21 - 22 EKİM 1994

ANKARA

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SPOR BİLİMLERİ ve TEKNOLOJİSİ
YÜKSEKOKULU YAYIMIDIR

H.Ü. Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu
T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü
Spor Bilimleri Derneği

KÜLTESİ
YETENEK
DAYLARIN
II VE
ERİ

lümü yetenek sınavına
hakkındaki görüşlerini
) kız aday üzerinde ya-
a başvuranların 506'sı
14'ü Doğuanadolu, 2'si
enel lise, 213'ü meslek
an adayların 56'sı atle-
sı Güreş, 8'i Kayak, 7'si
ken branşlarıyla uğraş-
okulu bitirdikten sonra
ler. 20 kişi kendi işiyle
rı görülmektedir. Yapı-
ansız yapılmadığını be-
in, 121'i Bursa'ya yakın
ığı için, 102'si ise sınav
esi'nin sınavlarını tercih

STAJIN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE İLİŞKİN TUTUMLARINA ETKİSİ

ÖZTÜRK, F., SANRI, M., BOZTEPE, G. *

Bu araştırma Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarında son sınıfta yaptırılan stajın (öğretmenlik uygulamasının) bir değişikliğe yol açıp açmadığını saptamak amacıyla yapılmıştır.

Veri toplama aracı Askar ve Erden (1987) tarafından geliştirilmiş olan "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği"dir. Ölçek 6 olumlu 4 olumsuz ifadeli 10 sorudan oluşmaktadır. Anket 1993-1994 öğretim yılında 5 ayrı Üniversiteden (Hacettepe Ü., Çukurova Ü., Karadeniz Teknik Ü., Celal Bayar Ü., ve Selçuk Ü.,) 86 bayan ve 177 erkek olmak üzere toplam 263 öğrenciye uygulanmıştır.

İstatistiksel analizler IBM uyumlu bilgisayarda SPSSX programı içinde T Test-Groups uygulanarak hesaplanmıştır.

* Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü
** Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

LİSELERDE DERS GEÇME VE KREDİ SİSTEMİNDE SPOR ALANI'NIN ÖĞRETİM PROGRAMI ÜZERİNE BİR ÖNERİ

TİRYAKİ, M.Ş.*, ÖZSU, M.S.*, TİRYAKİ, S.**, ÖZSU, N.**, ÜNAL, M.*

Aralık 1993'te Manisa'da C. Bayar Üniversitesi tarafından düzenlenen Eğitim Kurumlarında B.E. ve Spor II. Ulusal sempozyumunda bir grup araştırmacı bildirilerinde liselerde ders geçme ve kredi sisteminde "Spor Alanı"nın diğer alanlara göre öğretim programı bakımından daha zayıf göründüğünü, bu nedenle çok az tercih edildiğini, bu görüşlerini de uyguladıkları anket sonuçlarının desteklediğini belirtmişlerdi ***

Bu çalışma yukarıdaki çalışmanın bir devamı olarak düşünülmüş ve "Spor Alanı" öğretim programı liselerde var olan dersler kapsamında "nasıl olmalıdır/olabilir" şeklinde ele alınarak yeniden düzenlenmiştir.

* Mersin Üniversitesi Fen Edebiyat Fak. Bed. Eğt. ve Sp. Böl.
** Mersin Üniversitesi Rektörlük Beden Eğitimi Bölümü
*** M.Ş. Tiryaki, S. Özsu ve Ark. Liselerde Ders Geçme ve Kredi Sisteminde Spor Alanının Görünümü üzerine bir inceleme.

STAJ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE İLİŞKİN TUTUMLARINA ETKİSİ

Doç.Dr. Füsun ÖZTÜRK Ars.Gör. Gonca İNCE Öğr.Gör. Murat SANRI
Ç.Ü. Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi Ve Spor Bölümü

ÖZET

Bu araştırma, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarında son sınıfta yaptırılan stajın (öğretmenlik uygulamasının) bir değişikliğe yol açıp açmadığını saptamak amacıyla yapılmıştır.

Veri toplama aracı Askar ve Erden (1987) tarafından geliştirilmiş olan "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ölçeği" dir. Ölçek 6 olumlu 4 olumsuz ifadeli 10 sorudan oluşmaktadır. Anket 1993-94 öğretim yılında 5 ayrı üniversiteden (Hacettepe Ü., Çukurova Ü., Karadeniz Teknik Ü.(K.T.Ü.), Celal Bayar Ü.(C.B.Ü.) ve Selçuk Ü.) 52 bayan ve 116 erkek olmak üzere toplam 168 öğrenciye uygulanmıştır.

İstatistiksel analizler IBM uyumlu bilgisayarda SPSSX programı içinde TTest-Groups (Gruplu TTesti) ve Anova Testi kullanılarak hesaplanmıştır.

GİRİŞ

Eğitim bir sistem olarak ele alındığında 3 temel öğesi, öğrenci, öğretmen ve eğitim programlarıdır. Bu temel öğelerin her birinin çok önemli olduğu ve birbirleriyle ilişkili olduğu bilinmekle birlikte, öğretmenin, öğrenciyi ve eğitim programlarını etkileme gücünün diğerlerine oranla daha fazla olduğu da bir gerçektir.(3,2) XI. Milli Eğitim Şura'sında (1982) da belirtildiği gibi "Hiç bir eğitim modeli, yapıyı işletecek personelin niteliğinin üstünde hizmet üretmez."

Öğretmenin kişiliğini oluşturan özelliklerden her biri öğrenciler üzerinde etkili olmaktadır. Bu özellikler içinde öğrencileri en çok etkileyen özelliklerin başında "tutumlar" gelmektedir. Tutum, az çok sürekliliği olan ve bireyin bir nesne ya da duruma ne şekilde tepki göstereceğini belirleyen bir "hazır olma" durumudur.

Öğretmen tutumu ise "öğretmenin bir duruma, eşyaya ya da insana tepki göstermeye hazır olmasıdır."(4,242) Hamochek (1972) öğrencilerin öğretmenlerinde görmek istedikleri ilk dört özelliği; sıcaklık, sabırlılık, hoşgörülük ve öğrencilerle ilgilenme şeklinde sıralamaktadır.(3,6)

Öğretmenlerin kişilik özelliklerinin olumlu bir sınıf ortamı yaratılmasında ve öğretim çalışmalarının verimli olmasında en önemli değişken olduğu iyice anlaşıldıktan sonra bu konuda yapılan araştırmalar artmaya başlamıştır. Açıklamalı bir kaynak çalışması yalnızca 1950 yılında öğretmen kişiliği ile ilgili bin kadar inceleme yapıldığını ortaya koymuştur. Bir başka kaynak tarama çalışmasında 1950-65 yılları arasında aynı konuda 800'den çok eser yayınlandığı saptanmıştır.(6,49)

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırma, Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri ve Yüksekokulları son sınıfında yaptırılan öğretmenlik uygulamalarının (staj), öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları üzerindeki etkisini saptamak amacıyla yapılmıştır ve aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri ve Yüksekokulları son sınıf öğrencilerinin uygulama öncesi ve uygulama sonrasındaki öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında farklılık var mıdır?

2. Beden Eğitimi ve Spor Bölümü ile Yüksekokulların son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında cinsiyetlerine göre bir farklılık var mıdır?

3. Beden Eğitimi ve Spor Bölümü ile Yüksekokulların son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında bir farklılık var mıdır?

4. Araştırma kapsamında yer alan beden eğitimi ve spor bölümü ve yüksek okullar son sınıf öğrencilerinin cinsiyet farkı göz önüne alınarak ve alınmadan birbirleriyle karşılaştırıldığında öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında bir farklılık var mıdır?

MATERYAL VE YÖNTEM

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, çeşitli üniversitelere bağlı Beden Eğitimi ve Spor eğitimi veren bölümler ve yüksekokullar oluşturmaktadır.

Örneklemde ise, mevcut bölümler ve yüksekokullar arasında tesadüfi örneklem yoluyla seçilen 2 bölüm (Çukurova, Karadeniz Teknik Beden Eğitimi ve Spor Bölümü) ve 3 yüksekokuldur (Hacettepe, Selçuk, Celal Bayer Beden Eğitimi Yüksekokulu).Bu okullar ile cinsiyetlere göre son sınıf toplam öğrenci sayıları Tablo-1 de görülmektedir.

TABLO-1 Deneklerin Cinsiyetlere Göre Dağılımı

ÜNİVERSİTE	ÖĞRENCİ SAYISI		YAŞ ORTALAMALARI	
	KIZ	ERKEK	KIZ	ERKEK
Ç.Ü. BEDEN EĞİTİMİ	7	5	21.2	23.6
CELAL BAYAR YÜKSEKOK.	30	46	21.6	23.3
HACETTEPE SP.BİL.TEK.	4	5	24.8	23.6
SELÇUK BED.EĞ.YÜK.OK.	5	28	22.0	23.9
KARADENİZ TE.YÜK.OK.	6	32	21.0	23.9
TOPLAM	52	116	22.799+1.744	

Bilgi Toplama Aracı

Bu araştırmada kullanılan "öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" 1987 yılında Aşkar ve erden tarafından, öğretmen yetiştiren kuruluşlara devam etmekte olan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını ölçmek üzere geliştirilmiştir. Ölçeğin güvenirliği .80 olarak hesaplanmıştır.(1,11) Bu değer Nunnally'in araştırmalar için yeterli gördüğü .70'lik standardın üzerinde olduğu için kullanılabilecek niteliktedir.

Öğretmenlik mesleğine Yönelik Tutum ölçeğinde, 6 olumlu, 4 olumsuz ifade bulunmaktadır. Bunlar "tamamen katılıyorum", "katılıyorum", "kararsızım", "katılmıyorum" ve "tamamen katılıyorum" şeklinde 5 katagoride ölçeklenmiştir. Olumlu ifadelere 4,3,2,1,0 ve olumsuz ifadelere 0,1,2,3,4 şeklinde puanlar verilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Veri toplama aracı, son sınıf öğrencilerinin uygulamaları başlamadan önce ilgili bölüm başkanlıklarına ve yüksekokul müdürlüklerine posta yolu ile gönderilmiş staj öncesi veriler toplanmıştır. Staj sonrası veriler ise her okulun staj bitim tarihinden sonra yine posta yolu ile elde edilmiştir.

İstatistiksel analizler, Ç.Ü. Bilgi İşlem Merkezinde IBM uyumlu bilgisayarda SPSSX programı içinde TTesti Groups (Gruplar arası TTest) ve Anova Testi kullanılarak yapılmıştır.

BULGULAR :

Araştırmaya katılan deneklerin baba mesleklerine göre dağılımı Grafik-1 de gösterilmiştir.

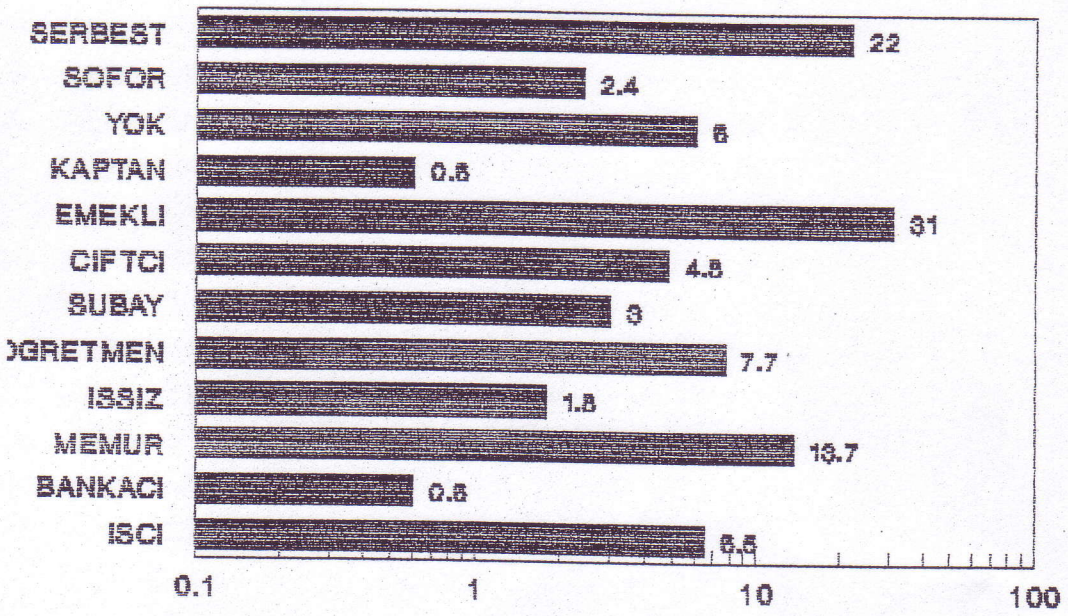

Öğrencilerin baba mesleklerini sırasıyla incelediğimizde, %31 (52kişi) emekli, %22 (37kişi) serbest meslek, %13.7 (23kişi) memur, %7.7 (13kişi) öğretmen, %6.5 (11kişi) işçi, %6 (10kişi) babasının olmadığı, %4.8 (8kişi) çiftçi, %3 (5kişi) subay, %2.4 (4kişi) şöför, %1.8 (3kişi) işsiz, %0.6 (1kişi) bankacı, %0.6 (1kişi) kaptan olduğu saptanmıştır.

Araştırmaya katılan deneklerin anne mesleklerine göre dağılımı Grafik-2 de gösterilmiştir.

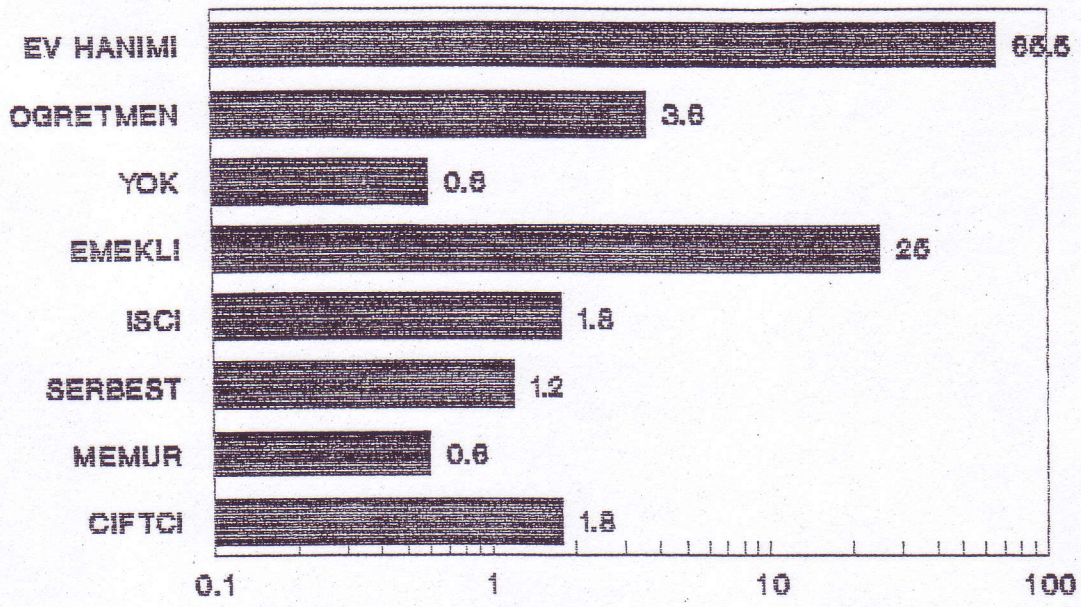

Öğrencilerin anne mesleklerini sırasına göre incelediğimizde, %65.5 (110kişi) ev hanımı , %25 (42kişi) emekli, %3.6 (6kişi) öğretmen, %1.8 (3kişi) çiftçi, %1.8 (3kişi) işçi, %1.2 (2kişi) serbest meslek, %0.6(1kişi) memur, %0.6 (1kişi) ise annesinin yaşamadığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan deneklerin, öğrenim görmek istedikleri alanlar Grafik-3 de gösterilmiştir.

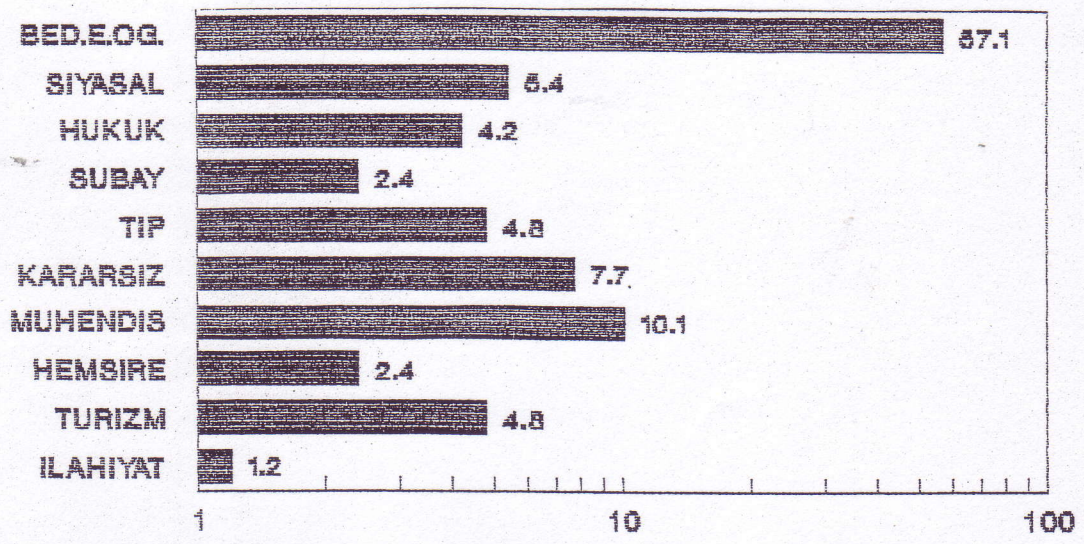

Öğrencilerin öğrenim görmek istedikleri alanlara genel olarak baktığımızda, %57.1 (96kişi) beden eğitimi öğretmeni, %10.1 (17kişi) mühendis, %7.7 (13kişi) kararsız, %5.4 (9kişi) siyasal bilgiler, %4.8 (8kişi) turizm, %4.8 (8kişi) tıp, %4.2 (7kişi) hukuk, %2.4 (4kişi) subay, %2.4 (4kişi) hemşire, %1.2 (2kişi) ilahiyat fakültesinde öğrenim görmek istedikleri saptanmıştır.

Araştırmaya katılan deneklerin,mezuniyet sonrasında çalışmak istedikleri alanlar Grafik-4 de gösterilmiştir.

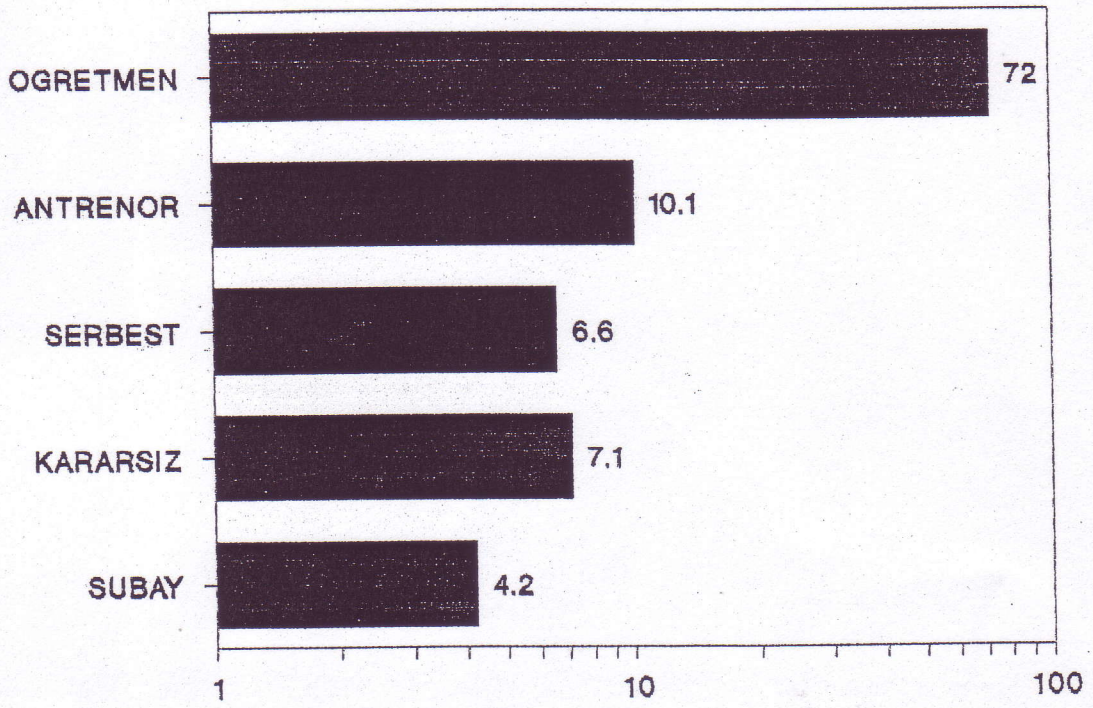

Öğrencilerin, çalışmak istedikleri alanların genel sırasına baktığımızda, %72 (121kişi) öğretmen, %10.1(17kişi) antrenör, %7.1 (12kişi) kararsız, %6.5 (11kişi) serbest meslek, %4.2 (7kişi) ise subay olarak çalışmak istediklerini belirtmişlerdir.

Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri ile Yükseokulların son sınıf öğrencilerinin uygulama öncesi ve uygulama sonrasındaki öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki farka bakıldığında, Anova test sonucuna göre, F = 0.550 lik anlamlılık düzeyinde bir farka rastlanmamıştır. (F>0.05)

Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri ile Yüksekokulları son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında cinsiyetlere göre farklılığa bakıldığında ise, Anova test sonucuna göre, F=0.553 lik anlamlılık düzeyinde bir farka rastlanmamıştır. (F>0.05)

Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri ile Yüksekokulları son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki farka bakıldığında TTest Groups'a göre 0.841 lik anlamlılık düzeyinde (Beden Eğitimi ve Spor Bölümü ortalama =33.40+4.70, Yüksekokllar ortalama = 33.50+4.56) yine bir farka rastlanmamıştır.

Araştırma kapsamında yer alan Beden Eğitimi ve Spor Bölümü ve Yüksekokulları son sınıf öğrencilerinin staj öncesi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının birbirleriyle karşılaştırılması sonucu elde edilen TTest'i sonuçlarından aralarında farklılık tespit edilmiş olanlar Tablo-2 de gösterilmektedir.

TABLO-2 Beden Eğitimi ve Spor Bölümü ve Yüksekokulları Son Sınıf Öğrencilerinin Staj Öncesi Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları

ÜNİVERSİTE	CİNSİYET	ORT.PUAN	T	P
SELÇUK HACETTEPE	K-E	34.15+4.86 30.22+4.15	-2.43	0.03
HACETTEPE KTÜ	K-E	30.22+4.15 33.66+4.48	-2.20	0.05
HACETTEPE KTÜ	K	29.75+3.20 36.00+2.53	-3.28	0.02

P<0.05 ANLAMLI
E= erkek öğrenci
K= kız öğrenci

Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (34 kişi) ile Hacettepe Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu(9 kişi) arasında cinsiyet farkı gözetmeksizin staj öncesi TTesti sonuçlarına bakıldığında istatistiksel açıdan 0.03 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Selçuk Üniversitesi öğrencilerinin ortalama değerleri, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinden mesleğe yönelik tutumları açısından daha yüksek bulunmuştur.

Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu (9 kişi) ile Karadeniz Teknik Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü (38 kişi) arasında cinsiyet farkı gözetmeksizin staj öncesi TTesti sonuçlarına bakıldığında, istatistiksel açıdan 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. K.T. Üniversitesi öğrencilerinin ortalama değerleri, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinden mesleğe yönelik tutumları açısından daha yüksek bulunmuştur.

Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu (4 kişi) ile K.T. Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü (6 kişi) arasında kız öğrencilerin staj öncesi TTesti sonuçlarına bakıldığında, istatistiksel açıdan 0.02 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. K.T. Üniversitesi öğrencilerinin ortalama değerleri, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinden mesleğe yönelik tutumları açısından daha yüksek bulunmuştur.

Araştırma kapsamında yer alan Beden Eğitimi ve Spor Bölümü ve Yüksekokulları son sınıf öğrencilerinin staj sonrası öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının birbirleriyle karşılaştırılması sonucu elde edilen TTest'i sonuçlarından aralarında farklılık tespit edilmiş olanlar Tablo-3 de gösterilmektedir.

TABLO-3 Beden Eğitimi ve Spor Bölümü ve Yüksekokulları Son Sınıf Öğrencilerinin Staj Sonrası Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları

ÜNİVERSİTE	CİNSİYET	ORT.PUAN	T	P
SELÇUK HACETTEPE	K-E	34.91+4.13 29.56+6.67	2.29	0.05
SELÇUK CELAL BAYAR	E	35.25+4.12 33.17+4.41	2.05	0.05
HACETTEPE ÇUKUROVA	E	32.60+3.98 37.75+2.63	-2.33	0.05
ÇUKUROVA KTÜ	E	37.75+2.63 33.22+4.74	2.91	0.03
ÇUKUROVA CELAL BAYAR	E	37.75+2.63 33.17+4.40	3.12	0.03
ÇUKUROVA KTÜ	K	29.00+4.38 36.00+2.53	-3.39	0.01
ÇUKUROVA CELAL BAYAR	K	29.00+4.38 34.20+4.46	-2.65	0.03

P<0.05 ANLAMLI
E= erkek öğrenci
K= kız öğrenci

Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (33 kişi) ile Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu(9 kişi) arasında cinsiyet farkı gözetmeksizin staj sonrası TTesti sonuçlarına bakıldığında istatistiksel açıdan 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Selçuk Üniversitesi öğrencilerinin ortalama değerleri, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinden mesleğe yönelik tutumları açısından daha yüksek bulunmuştur.

Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (28 kişi) ile Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (46 kişi) arasında erkek öğrencilerin staj sonrası TTesti sonuçlarına göre, istatistiksel açıdan 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Selçuk Üniversitesi öğrencilerinin ortalama değerleri, Celal Bayar Üniversitesi öğrencilerinden mesleğe yönelik tutumları açısından daha yüksek bulunmuştur.

Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu (5 kişi) ile Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü (5 kişi) arasında erkek öğrencilerin staj sonrası TTesti sonuçlarına göre istatistiksel açıdan 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Çukurova Üniversitesi öğrencilerinin ortalama değerleri, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinden mesleğe yönelik tutumları açısından daha yüksek bulunmuştur.

Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü (5 kişi) ile Karadeniz Teknik Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü (32 kişi) arasında erkek öğrencilerin staj sonrası TTesti sonuçlarına göre istatistiksel açıdan 0.03 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Çukurova Üniversitesi öğrencilerinin ortalama değerleri, K.T. Üniversitesi öğrencilerinden mesleğe yönelik tutumları açısından daha yüksek bulunmuştur.

Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü (5 kişi) ile Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (46 kişi) arasında erkek öğrencilerin staj sonrası TTesti sonuçlarına göre istatistiksel açıdan 0.03 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Çukurova Üniversitesi öğrencilerinin ortalama değerleri, Celal Bayar Üniversitesi öğrencilerinden mesleğe yönelik tutumları açısından daha yüksek bulunmuştur.

Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü (7 kişi) ile K.T. Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü (6 kişi) arasında kız öğrencilerin staj sonrası TTesti sonuçlarına göre istatistiksel açıdan 0.01 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. K.T. Üniversitesi öğrencilerinin ortalama değerleri, Çukurova Üniversitesi öğrencilerinden mesleğe yönelik tutumları açısından daha yüksek bulunmuştur.

Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü (7 kişi) ile Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (30 kişi) arasında kız öğrencilerin staj sonrası TTesti sonuçlarına göre istatistiksel açıdan 0.03 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Celal Bayar Üniversitesi öğrencilerinin ortalama değerleri, Çukurova Üniversitesi öğrencilerinden mesleğe yönelik tutumları açısından daha yüksek bulunmuştur.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmanın sonuçlarına göre; beden eğitimi ve spor bölümleri ve yüksekokulların son sınıflarında uygulanan öğretmenlik uygulamaları, öğrencilerin,öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında bir değişikliğe neden olmamaktadır.

Beden eğitimi ve spor bölümü son sınıf öğrencileri ile beden eğitimi ve spor yüksekokulları son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır.

Beden eğitimi ve spor yüksek öğrenimi yapan son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmamaktadır.

Araştırma kapsamında yer alan beş okulun son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları cinsiyet farkı gözönünde bulundurulmadan genel olarak birbiriyle kıyaslandığında, staj öncesindeki değerleri bakımından sadece Selçuk Üniversitesi (0.03) ve K.T.Ü. (0.05) öğrencilerinin ortalamaları H. Üniversitesi öğrencilerinin ortalamalarından, staj sonrasında ise yine Selçuk Üniversite'sinin (0.05) ortalamaları H. Üniversitesi'nin ortalamalarından anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır.

Kız öğrencilerin değerlerini ele alarak baktığımızda, staj öncesinde sadece K.T. Üniversitesi öğrencilerinin ortalamaları, H. Üniversitesi'nde (0.02), staj sonrasında ise, hem K.T. Üniversitesi (0.01) hem de Celal Bayar Üniversitesi (0.03) öğrencilerinin ortalamaları Çukurova Üniversitesi'nden daha anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Erkek öğrencilerin staj öncesindeki ortalamaları değerlendirildiğinde üniversitelerin hiç biri arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Staj sonrasında ise Selçuk Üniversitesi öğrencilerinin ortalamalarının Celal Bayar Üniversitesi'nden (0.05); Çukurova Üniversitesi öğrencilerinin ortalama değerleri de H. Üniversitesi'nden (0.05) , K.T. Üniversitesi'nden (0.03) ve C.Bayar Üniversitesi'nden (0.03) düzeyinde anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Diğer üniversitelerin erkek öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Öğretmenlik uygulamaları,beden eğitimi ve spor ve yüksek okulların dört yıl boyunca edindikleri teorik bilgileri uygulamaya geçirdikleri ve gelecekte öğretmenliğin nasıl bir görev olduğunu yaşayarak görebildikleri bir fırsattır.Son sınıf öğrencileri genelde güz döneminde özel öğretim yöntemleri dersini aldıktan sonra bahar döneminde öğretmenlik uygulamalarını gerçekleştirmektedirler. Bahar dönemi ise ortaöğretimde 19 Mayıs çalışmalarının yapıldığı aylara rasladığı için beden eğitimi dersleri bu provalara ayrılmakta stajer öğrenciler örnek ders izleme ve programda görünen konularla ilgili uygulama yapma olanağını bulamamaktadır.Yine aynı dönemler ortaokul ve liselerarası spor karşılaşmalarının yoğun olduğu aylardır. Okulların rehberlik yapacak beden eğitimi öğretmenleri ya müsabakalarda görevli olmakta ya da beden eğitimi derslerini bu müsabakalara hazırlık için kullanmaktadır. Bu nedenlerden dolayı bahar döneminde yapılan öğretmenlik uygulamalarının tam olarak amacına ulaşamadığını söylemek hiç de yanlış olmaz. Bu durumda özel öğretim yöntemleri dersinin daha önceki dönemlere çekilerek daha uzun bir süre örneğin belirli günlerde 2 yıl (4 dönem) boyunca ve değişik özellikleri ve olanakları olan okullarda yapılması daha yararlı olabilir.Son yıllarda açılan beden eğitimi ve spor yüksekokulları çatısında yer almaya başlayan beden eğitimi öğretmenliği bölümleri programlarında bu şekilde bir düzenleme yararlı olacaktır.

KAYNAKLAR :

1. Aşkar P., Erden M., "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği", Çağdaş Eğitim, Sayı: 121, Ankara, 1987.

2. Coock W.W., Kearney N.C., Rocchıo P.D., and Thompson A., "Significant Factors in Teachers Classroom Attitudes", Jornal of Teacher Education, 7, 1956, sf:274-279.

3. Gürkan T., "Ilkokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Tutumları ile Benlik Kavramları Arasındaki İlişki", Sevinç Matbaası, Ankara, 1993

4. Hesapçıoğlu M., "Öğretim İlke ve Yöntemleri", Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş., İstanbul, 1988.

5. Kearney N.C., Rocchio P.D., "The Relation Between The Minnesota Teacher Attitude Inventory and Subject Matter Taught by Elemantary Teachers", Educational Administration Supervisor, 41, 1955, sf:339-360.

6. Küçükahmet L., "Öğretmen Yetiştiren Kurum Öğretmenlerinin Tutumları", A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları:55, Ankara, 1976.

7. Nunnaly, J.C.,"Psychometrıc Theory", 2nd., Ed., New York: MC Graw-Hill, 1978.

8. Saracaloğlu A.S., "Beden Eğitimi Öğretni Adaylarının Mesleğe Yönelik Tutumları", Spor Bilimleri Dergisi, Cilt:3, Sayı:1, Ankara, 1992, sf:10-26.

9. Temel A., "Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarına Öğretmenlik Formasyon Programının Etkisi", Ç.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi:3, Adana, 1990, sf:180-190.

10. Turgut F.,"Tutumların Ölçülmesi", H.Ü. Yayını:7 Ankara, 1977.

11. Varış F., "Öğretmen Yetiştirme Üzerine", A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayın no:36, Ankara, 1973.